

عشق ورزیدن به خدا

مؤلف: دکتر مجدی الهلالی

مترجم: مجتبی دوروزی

عشق ورزیدن به خدا

مؤلف: دکتر مجدی الهلالی

مترجم: مجتبی دوروزی

ناشر: نشر احسان

نوبت چاپ: دوم - ۱۳۹۴

چاپخانه: مهارت

تیراژ: ۲۰۰۰ جلد

قیمت: ۷۰۰۰ تومان

شابک: ۹۷۸-۹۶۹-۳۵۰-۶۲۷-۸

هلالی، مجدی

کیف نحب الله نشأتق الیه. فارسی.

عشق ورزیدن به خدا / تألیف مجدی

الهلالی؛ ترجمه مجتبی دوروزی

تهران: احسان، ۱۳۹۴

ص. ۲۲۲

ISBN: 978-964-356-667-8

خداشناسی.

خدا و انسان (اسلام).

دوروزی، مجتبی، ۱۳۵۴- مترجم.

۱۷/۹۸۴ک۹۰۴۱ ۱۳۸۸ BP۳۹۷/۴۲

۱۳۳۸۵۷۸ کتابخانه ملی ایران

نشر احسان

تهران: مخ انقلاب. روسروی دانشگاه تهران
پاساژ فروزنده. شماره: ۳۰۶. تلفن: ۶۶۹۵۴۴۰۴

فهرست

۱۳	پیشگفتار.....
۱۵	مقدمه.....
۱۶	ما خدا را دوست داریم!.....
۱۷	شناخت، راه عشق ورزی.....
۱۹	شناخت اثربخش.....
۲۱	پیشگفتاری لازم.....
۲۱	تحقق بندگی.....
۲۲	حصار محبت.....
۲۴	ضرورت همسنگی.....
۲۵	گردشی عاشقانه.....
۲۵	چگونه دروازه‌ی محبت را بگشاییم؟!.....
۲۷	فصل اول.....
۲۷	میوه‌های شیرین.....
۲۹	ثمرات مورد انتظار.....

- ۲۹ یکم: راضی بودن به پیشامدها
- ۳۲ دوم: احساس لذت نمودن از عبادت و
- ۳۳ سوم: مشتاق خدا بودن
- ۳۵ چهارم: قربانی دادن به خاطر خدا و
- ۳۶ پنجم: طمع و امید داشتن در آنچه نزد خداست
- ۳۷ ششم: شرم و حیا از خدا
- ۳۸ هفتم: دل‌سوزی نسبت به مردم
- ۴۰ هشتم: غربت دانستن به خاطر خدا
- ۴۱ نهم: بی‌نیازی به واسطه خدا
- ۴۵ فصل دوم
- ۴۵ نفخه‌ای برتر
- ۴۷ بزرگداشت انسان
- ۴۹ مگر انسان نیست؟!
- ۵۰ فرشتگان با دعای خیرکردن برای
- ۵۲ مباحثات خداوند به بندگانش
- ۵۳ خشنودی خداوند
- ۵۴ ارزش فرد مؤمن نزد خداوند
- ۵۵ خداوند سبحان از آزار بنده مؤمنش ناخشنود است
- ۵۶ خشنودی خداوند از توبه گناه کاران
- ۵۶ وارد بهشت شدن
- ۵۹ محبوب‌ترین بندگان نزد خدا
- ۶۰ مبعوض‌ترین بندگان نزد خدا

۶۲	مرحله‌ای دیگر
۶۴	ستم دیدگان
۶۷	فصل سوم
۶۷	سرآغاز
۶۸	جنبه‌ها: شناخت:
۶۸	۱- ظفر خدا پیش از هست شدن ما
۶۸	سبقت لطف خدا در اکرام و احترام
۶۹	صحنه‌ای شکر منانه
۷۰	سبقت لطفش در زمانه
۷۱	زندگی راحت
۷۱	سبقت لطفش در مکان
۷۲	پدر و مادر
۷۳	زبان عربی
۷۳	پیشی جستن لطفش در تندرستی
۷۴	سخنی که باید گفته شود
۷۵	۲- هدایت و مصونیت و استمرار تندرستی
۷۶	هدایت خداوندی
۷۷	مصونیت
۷۹	۳- نیازهای ما را بر عهده گرفتن
۸۳	۴- رام کردن جهان
۸۵	مدیریت انسان
۸۸	۵- هدایا و اکرام خداوند

- ۸۹.....امیر بودن.....
- ۹۰.....بخشش های کریمانه.....
- ۹۱.....هدایای گوناگون.....
- ۹۲.....سپاس‌گزاری از خدا.....
- ۹۳.....پروردگار شکور.....
- ۹۵.....سزا و تم عجبیب.....
- ۹۶.....۶- رحم و شفقت خدا نسبت به ما.....
- ۱۰۰.....آزمایش و ابتلا.....
- ۱۰۳.....منفعت آزمایش ها.....
- ۱۰۶.....عطوفت خداوندی.....
- ۱۰۷.....ابتلا به گناه و محروم شدن از عبادت.....
- ۱۰۹.....رحمت بی‌کران.....
- ۱۱۱.....پروردگاری رئوف.....
- ۱۱۳.....برداشتن محدودیت‌ها.....
- ۱۱۵.....بندگی.....
- ۱۱۶.....شریعت رحیم خداوند.....
- ۱۱۷.....سبک و آسان نشان دادن کارها در برابر دیدگان ما.....
- ۱۱۸.....رحمت ذخیره شده.....
- ۱۱۹.....۳- آسان‌بودن راه توبه و بازگشت.....
- ۱۲۲.....رفتن بسیار نیاز نیست.....
- ۱۲۳.....در رحمت باز است.....
- ۱۲۶.....روی آوردن به درگاه خدا.....
- ۱۲۸.....رهنمونی بنده به سوی بخشایش پروردگار.....

- ۱۳۱ بخشایش بی سرزنش
- ۱۳۳ آسان بودن راه توبه
- ۱۳۴ خشم فراوان پروردگار از چیست؟
- ۱۳۴ دانستن و شناختن شأن و منزلت خداوند
- ۱۳۵ غنیمت شمردن فرصت
- ۱۳۷ بردباری خداوند پوشاندن گناهان بنده
- ۱۴۰ خداوند تواناست
- ۱۴۲ نیایش این مملکت
- ۱۴۲ خشم هستی
- ۱۴۴ ارتباط حضرت ابراهیم علیه السلام با خداوند
- ۱۴۵ خداوند پوشاننده است
- ۱۴۶ داستانی از زندگی حضرت موسی علیه السلام
- ۱۴۸ سخن دوستانه‌ی خداوند با بنده
- ۱۵۱ پیام آرامش و اطمینان
- ۱۵۱ فراخوانی و دعوت
- ۱۵۴ پیام تلاش برانگیز
- ۱۵۶ اندرزهایی گران بها
- ۱۵۹ جهت دهی غیرمستقیم
- ۱۶۰ رعایت درون آدمی
- ۱۶۱ پند گرفتن از مردمان پیشین
- ۱۶۲ چرایی عذاب
- ۱۶۶ گواهی بر مردم
- ۱۶۷ تسلی بخشیدن به مصیبت زدگان

- ۱۶۹ سرانجام.....
- ۱۷۰ مژده‌رسان و ترساننده.....
- ۱۷۰ پرورش پروردگار.....
- ۱۷۱ برپایی رستاخیز.....
- ۱۷۶ دزد و زندان.....
- ۱۷۹ گمراهی نشویق و تهدید.....
- ۱۸۱ تشویق و تهدید در داستان گذشتگان.....
- ۱۸۲ پیام‌سای بی.....
- ۱۸۳ آینده و تسویق و تشویق.....
- ۱۸۴ تشویق و ترساننده در کارها بندگان.....
- ۱۸۴ تشویق به دادن صدقه رانفاذ در راه خدا.....
- ۱۸۷ نشانه‌های عشق و علاقه‌ی همه بندگان.....
- ۱۸۹ فصل چهارم.....
- ۱۹۰ ابزارهای یادآوری سیمای محبت.....
- ۱۹۰ ۱. قرآن و نقش آن در پدیداری ایمان و
آشنایی با پروردگار.....
- ۱۹۲ خلاصه‌ی سخن.....
- ۱۹۵ ۲. اندیشیدن در جهان هستی و رویدادهای زندگی.....
- ۱۹۷ جانشینی برای اندیشه.....
- ۱۹۸ اندیشه، راهنمای به عشق.....
- ۲۰۱ کارهای نیک.....
- ۲۰۲ ۱. یادآوری نعمت‌ها.....

- ۲۰۳..... عبادت غریب
- ۲۰۵..... چگونگی یادآوری نعمت‌ها.
- ۲۰۷..... آموزش قرآنی.
- ۲۰۹..... ۲. گردش‌های پندآموز
- ۲۰۹..... ۳. «الحمد لله» گفتن بسیار
- ۲۱۰..... ۴. نیایش خدا با نام بردن نعمت‌ها
- ۲۱۲..... گونه‌ی نیایش
- ۲۱۳..... بهترین زمان نیایش
- ۲۱۶..... سجده‌های شکر
- ۲۱۶..... ۵. مردم را عاشق خدا آوردن
- ۲۱۷..... نمونه‌های کاربردی
- ۲۱۹..... ۶. پافشاری به دست آوردن محبت خداوند
- ۲۲۱..... سخن پایانی

پیشگفتار

روزی شیخ شبلی علیه الرحمه از درِ خانه‌ی بیماری می‌گذشت. طیبی دید که دیوانه‌ای را علاج می‌کرد. شیخ گفت: ای طیب! شربت گناه داری؟ طیب در جواب عاجز ماند.

دیوانه گفت: برو تخم تواضع و برگ پیمانی و بیخ نیازمندی در هاون توبه ریز و به دسته‌ی ربنا ظلمنا انفسنا بکوب و به آن دست حل کن و در دیگ دل بریز و به آتش محبت بجوشان و به کفجه‌ی موت بجایان و بذكر سبحان الله بیالای و در قدح عشق ریز و در سایه‌ی الحمد لله به در سجده گاه الله اکبر بنوش تا شفایابی.

مقدمه

بِاللهِ أَسْتَعِينُ

الحمد لله حمداً كثيراً طيباً مباركاً فيه كما يحب ربنا ويرضى، والصلاة والسلام
على الحبيب المصطفى محمد و على آله الطيبين الطاهرين أجمعين.

و بعد...

همچنان که می دانیم، عشق ورزی و دوست داشتن، خشی اصیل و ریشه دار
از احساسات آدمی است، که عبارتست از کنشی قلبی که واسطه آن آدمی
تمایل و گرایش به سوی دیگری می یابد. ظواهر امر نیز به ما نشان می دهد که
هرگاه دو نفر نسبت به هم عشق بورزند، آثار این عشق ورزی را می توانیم
آشکارا در برخورد یکی با دیگری مشاهده کنیم.

می بینی که هر کدام، بسیار از محبوب و معشوقش یاد کرده و پیوسته
مشتاق دیدار اوست و مایل است که با او تنها بوده و در کنارش احساس
آرامش می کند، به خاطرش خشمگین و عصبانی می شود و غیرت به خرج
می دهد. محبوبش هر که را دوست بدارد او نیز آن کس را دوست می دارد و از

هر که دوری گزیند، او نیز از آن کس دوری می‌گزیند. با احساس سعادت و خوشبختی دستوراتش را اجرا می‌کند و به خاطرش جان‌فدایی می‌کند، از دریافت هدایایش هر چند ضعیف و ناچیز باشد، خرسند می‌گردد.

این‌ها و امثال این‌ها، بعضی از آثار محبتی است که به خاطر استقرارش در قلب آدمی، میان دو نفر بروز می‌کند.

حال اگر محبوب، بزرگ‌ترین محبوب باشد، شایسته است که این علایم و آثار چگونه باشد؟! حال و روز کسی که عشق به خدا در قلبش جای گرفته، چگونه است؟

بدون شک، هر که با او بود این محب صادق نسبت به مولایش خداوند سبحان آثار عظیمی آشکارا می‌کند، مدام او را می‌بینی که بسیار خدا را یاد کرده و از نزدیک بودن به او احساس آرامش می‌کند و از هم‌نشینی با دیگران دچار وحشت می‌شود و دوست دارد که با خدا خلوت گزیده و به مناجات با او بپردازد. به سرعت دستوراتش را اجرا نموده و مدام در پی راضی کردن اوست. بر دشمنانش حمله برده و با خدا را خشمگین می‌شود. نسبت به هدایایش خوش حال گشته و پیوسته او را به خاطر هدایایش می‌ستاید. هر چیز پست و کم‌بها، یا خوب و ناب را به پای او نثار می‌کند. در برابر همه‌ی مقدراتش راضی و تسلیم است و نهایت تلاشش را در راه خدمت به او به کار می‌بندد و مدام مشتاق دیدن اوست.

ما خدا را دوست داریم!

اگر کسی بگوید: با این حال ما خدا را دوست داریم، با این وصف همه‌ی این آثار را در خود احساس نمی‌کنیم. آری! عشق به خدا در همه‌ی قلب‌ها وجود دارد، اما غالب اوقات به درجه‌ای نمی‌رسد که بر احساسات تسلط و قدرت

یافته و بیش‌ترین سهم قلب را اشغال نماید. هرچند عشق به خدا در درون آدمی وجود دارد، اما دوست داشتنی‌های دیگری نیز هستند که این عشق را مشوش می‌گردانند و برای تصاحب جا در قلب آدمی به منازعه برمی‌خیزند، همچون عشق به مال و ثروت و همسر و فرزندان و جان و... .

این سخن به معنای دست کشیدن از دوست داشتن این امور نیست، بلکه مقصود این است که عشق به خدا، بالاتر و برتر از همه این عشق‌ها باشد. همچنان که خداوند می‌فرماید

﴿... وَالَّذِينَ آمَنُوا أَشَدُّ حُبًّا لِلَّهِ...﴾ (بقره/ ۱۶۵)

«... و کسانی که ایمان آورده‌اند، خدا را سخت دوست می‌دارند... (و بالاتر از هر چیز بدو عشق می‌ورزند)»

اگر این مطلب روی ندهد هرگز آن آثار آشکار نخواهد شد. آنچه این مطلب را مورد تأکید قرار می‌دهد سخن پیامبر ﷺ است که می‌فرمایند: «سه خصلت هستند که در هر کس موجود باشند، آن شخص لذت و حلاوت ایمان را درک می‌کند: یکم آن است که خدا و پیامبر را از هر کس و هر چیز دیگری بیشتر دوست داشته باشد...»^۲

برای این‌که مؤمن حلاوت ایمان را دریابد، ناگزیر باید عشق به خداوند، نسبت به دیگر چیزها و کس‌ها، بیش‌ترین مساحت قلبش را پر نماید.

شناخت، راه عشق‌ورزی

محبت جز صورتی از صورت‌های داد و ستدی که شایسته است بنده با آن به معامله با پروردگارش پردازد، نیست و بزرگ‌ترین عاملی که در این معامله تأثیر می‌نهد، شناخت است.

۱- در ترجمه آیات این کتاب از تفسیر نور تألیف دکتر مصطفی خرم‌دل استفاده شده است.

۲- لؤلؤ و المرجان، ج ۱، ص ۲۷، ترجمه ابوبکر حسن‌زاده